

ledes, som jeg har anført. Den ærede Lands-
thingsmand spørger, hvorfor jeg ikke vil mod-
tage Pengene til det foreslaaede Niemed. Jeg
skal dertil svare: Fordi jeg virkelig ikke veed,
hvortil jeg skal bruge dem; jeg skjønner ikke,
at der kan blive noget som helst Brug for dem
paa den Maade. Man huske dog paa, at man
kan ogsaa af lutter Grundighed gaae tabt af
Tingen selv, af lutter Betænkkeligheder undgaae
at komme til Sagen. Den, der ikke vil en
Sag, kan godt henvise den til grundige Un-
dersøgelser, thi i disse grundige Undersøgelser
kan Sagen meget let drukne. Naar nu en
Mand, der havde reist udenlands, kom hjem
og sagde: Det duer ikke, saa maatte en saadan
Undersøgelse komme til at udøve en meget af-
gjørende Indflydelse; ellers vilde det hedde:
Hvorfor sender man en Mand ud og bryder
sig dog ikke om det Resultat, han bringer med
hjem? Nei, man skal give alle Vedkommende
Leilighed til at ytre sig og saa tage sin Be-
slutning; men jeg maa fremhæve dette, at Un-
dersøgelsen, ført paa en saadan Maade, som
her er paatænkt, forekommer mig meget sua-
rere at sigte til at forhale Sagen og at und-
gaae den, end til at fremme den. Jeg vil dog
tillade mig at spørge, om det, at vi her i vort
Land ville indføre en vis Maade at examinere
paa, er en saa dybtgaaende og omfattende Sag,
at man skulde behøve at lade Folk reise uden-
lands for at danne sig en Forestilling derom?
Jeg kan ikke troe det. Der er derimod andre
Spørgsmaal, som i høi Grad kunne gjøre
denne hele Sag tvivlsom, og det er de per-
sonlige Forhold.

Andræ: Ja, hvor ofte den ærede Mi-
nister vil gjentage, at den gjældende Ret her i
Landet er, at Administrationen kan afgjøre alle
disse Spørgsmaal, og at Lovgivningsmagten
dermed Intet har at skaffe, saa ofte skal jeg,
naar jeg er tilstede, tillade mig at sige, at det
antager jeg for fuldkommen urigtigt, at det
efter min Mening ikke blot strider mod Sagens
egen Natur, men at det ogsaa er i bestemt
Strid med, hvad der hidtil har været antaget.
Med Hensyn til det Hovedtilfælde, som der
blev hentydet til, har jeg udførligt oplyst, hvor-
ledes det blev betragtet af den daværende Re-

præsentation, og naar den ærede Minister nu
siger, at det var urigtigt at tillægge en kon-
gelig Resolution, som var givet før Forsat-
ningens Udstedelse, en saadan Betydning, efterat
Forsatningen var kommen, saa veed Ministeren
bedre end jeg, hvor overordentlig forskellige
Meninger der derom ere udtalte paa en an-
den Tid og paa et andet Sted. Der blev af
en æret Landstingsmand (Ploug) forsøgt paa
at angive et Tilfælde, i hvilket, som han ind-
rømmede, Rigsdagen havde handlet urigtigt ved
at slyde en Sag fra sig, som angik en Afgjø-
relse af denne Art. Et saadant bestemt Til-
fælde beklager jeg meget, men jeg skal forsøge
paa ogsaa igjennem selve Forhandlingerne nær-
mere at oplyse det, uagtet jeg vel veed, og det
maa bestemt fastholdes, at en Afgjørelse af det
store Spørgsmaal om Administrationens Stil-
ling, om dens Ret til at stalle og valte med
Landets Underviisningsvæsen, fra det øverste
til det laveste Trin, efter sit eget Skjøn, ikke
kan afgjøres ved en Botering her, eller ved en
Botering, hvor nogle af Medlemmerne ifor-
veien havde erklæret, at de vel ansaae Sagen
som et Lovgivningsanliggende, men at de dog
af andre Grunde troede, at det var godt at
gaae ind paa Forslaget. Jeg vender altsaa
tilbage til selve Tilfældet. Ja, ganske vist har
der været en Bestræbelse hos Enkelte efter saa
vidt gjørligt at bringe den Slags Sager bort
fra Lovgivningsmagten. Et enkelt Medlem,
der deeltog i det Udvalg, som i sin Tid ned-
sattes i Folkethinget i den Sag, jeg her har
for Die, har iaf den beklaget, at han havde
deeltaget i dette Udvalgs Erklæring. Den
ærede Minister var Formand i dette Udvalg,
men efter hans Yttringer iaf den kan jeg ikke
antage, at han beklager at have deeltaget deri.
Men det gif ikke til, som det er blevet frem-
stillet; der blev ikke af dette Udvalg givet en
saadan Erklæring, som der er anført; det er
urigtigt. Lad os tage Betænkningen for os og
læse, saa skulle De see, hvor besynderligt alle
Forhold kunne stille sig i et andet Lys efter
kort Tids Forløb, og hvorledes man kan troe,
at Afgjørelser have fundet Sted, som aldeles
ikke have fundet Sted. Forslaget angik Ord-
ningen af Realunderviisning ved nogle af de
lærde Skoler i Kongeriget Danmark; der var